

Hans Abrahamsson
Områdeschef

2016-09-22

Dnr 2016/SDNN0138

Svar på revisionsrapporten Borås Stads flyktingmottagande

Nämndens beslut

Stadsdelsnämnden Norr översänder svaret på revisionsrapporten angående flyktingmottagandet i Borås Stad till Revisionskontoret.

Nämndens yttrande i sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat flyktingmottagandet i kommunen och Stadsdelsnämnden Norr har fått möjlighet att yttra sig över rapporten. Nämnden har tagit del av Stadsrevisionens bakgrundsbeskrivning och anser att den ger en god om än inte en komplett bild av den komplexa situation som varit under 2015 och 2016 som en följd av den ökade flyktingströmmen. Nämnden instämmer även med revisionen att det finns vissa riskområden som framöver behöver följas såsom bostadsförsörjningen, utbildningsfrågorna och personalförsörjningen. Det finns även skäl att ta med sig hur samordningsfunktioner, mandat och beslut skall organiseras i samband med eventuella nya liknande krissituationer.

Nämndens yttrande i sin helhet

Stadsrevisionen har granskat ändamålsenligheten i Kommunstyrelsens, nämndernas och de kommunala bolagens verksamheter som berör flyktingmottagningen. Utifrån den genomförda revisionen har man gjort ett antal bedömningar. Man påtalar att styrning, ledning och samordning på området behöver stärkas. En bedömning är även att det krävs dokumenterade riskanalyser kopplade till flyktingsituationen samt att nämnderna behöver arbeta med att säkerställa beredskap och alternativa lösningar.

Nämnden har tagit del av Stadsrevisionens bakgrundsbeskrivning och anser att den ger en god om än inte en komplett bild av den komplexa situation som varit under 2015 och 2016 som en följd av den ökade flyktingströmmen till Sverige. Nämnden instämmer även med revisionen att det finns vissa riskområden som framöver behöver följas såsom bostadsförsörjningen, utbildningsfrågorna och personalförsörjningen.

Hans Abrahamsson
Områdeschef

2016-09-22

Dnr 2016/SDNN0138

Under hösten 2015 stod Sverige och Borås för en omfattande utmaning med ett stort antal flyktingar där inte minst de ensamkommande flyktingbarnen påverkade verksamheterna i Borås. Tillgängliga resurser inom myndighetsutövning blev mycket ansträngda, inte minst genom att det redan fanns en brist på socionomer. Lagstadgade krav kunde endast uppfyllas till en del. Belastningen på personal och verksamheten var mycket stor. Händelsen ställde även stora utmaningar på samverkan internt mellan olika kommunala verksamheter, med andra myndigheter och idéburna organisationer.

Det finns skäl att vara stolta över att Borås Stads verksamheter med stöd av många idéburna organisationer såsom Röda korset, Rädda barnen, kyrkor och idrottsföreningar åstadkom ett till många delar fungerande mottagande i det akuta skedet. Även internt i Borås Stad fanns en stor beredvillighet och flexibilitet mellan olika nämnder och förvaltningar när det gällde att snabbt lösa de akuta bostadsfrågorna som nämnden anser var mycket bra. Det finns dock flera saker som kan utvecklas och lärdomar kan dras av de erfarenheter som gjorts. Förmågan och beredskapen att hantera svåra påfrestningar som de kommunala verksamheterna kan ställas inför vid en omfattande kris behöver ständigt utvecklas.

Det hade varit en fördel om det i ett tidigt skede av flyktingkrisen hösten 2015 utsetts en eller flera personer som samordnade samtliga frågor för såväl vuxna som ensamkommande flyktingbarn och då även inkluderat bostäder och utbildningsfrågor. Det utsågs personer som var kommunens kontaktpersoner inom området men uppdraget hade med fördel kunnat vidgas. Beslutsgången hade underlättats av om det dessutom utsetts en person/grupp med beslutsmandat avseende personalbemanning och organisering av mottagandet. Många frågor löstes efterhand genom de nätverk och det kontaktnät som finns både i Borås Stad och med andra myndigheter. Samtliga ställde upp för att underlätta olika lösningar, vilket visar på att det fanns en beredvillighet att hjälpa till och bidra i en kritisk situation. Vissa av de problem som uppstod hade dock kunnat lösas smidigare genom en tidigt utsedd beslutsorganisation med mandat. Ett exempel på detta är den temporära förflyttningen av fältverksamhetens personal.

När det gäller att göra prognoser för flyktingmottagandet framöver i Borås Stad och på detta sätt öka sin beredskap finns det många osäkerhetsfaktorer.

Hans Abrahamsson
Områdeschef

2016-09-22

Dnr 2016/SDNN0138

Migrationsverkets prognoser är ofta osäkra och förändras efterhand beroende på utvecklingen i omvärlden samt beroende av Sveriges och andra länders politiska ställningstagande kring flyktingmottagande. Klart är att antalet nyanlända och däribland ensamkommande flyktingbarn har minskat mycket under 2016 och hittills varit lågt. Bland de ensamkommande asylsökande barnen finns ett relativt stort antal som inom det närmaste året fyller 18 år. Sannolikt är att det stora flertalet av dessa 18-åringar som ännu inte fått uppehållstillstånd kommer att flytta till Migrationsverkets mottagningsboenden. Oavsett detta kommer det att komma nyanlända till Borås och kommunen behöver ha resurser att ta emot dessa. Viktigt är att ha en beredskapsplan för flyktingmottagande som innefattar olika steg i mottagandet såsom myndighetsutövande handläggning, personalresurser och boendalternativ i ett akut skede och långsiktigt. Detaljerade planer med alternativa lösningar kan dock vara svårt att upprätta långt i förväg innan en kris. Det finns en stor risk att dessa blir inaktuella.

Personalförsörjning av svårrekryterade grupper såsom socionomer har under de senaste åren varit i fokus för nämnden. De flesta kommuner i Sverige har svårighet att rekrytera socionomer, inte bara erfarna socionomer utan även nyutexaminerade och så har det under det senaste året även varit i Borås. Det finns för närvarande för få socionomer som söker sig till myndighetsutövning inom kommunal verksamhet. Regeringen arbetar med att ta fram en kortare kompletterande utbildning riktad till målgruppen som har en utländsk examen inom området. Detta kan på sikt göra det lättare att rekrytera. I Borås finns kontakter med Högskolan i Borås kring att starta ett socionomprogram i Borås.

Sedan hösten 2015 har det funnits en central arbetsgrupp i Borås tillsammans med personal och förhandling och representanter från de nämnder som har socionomer där fokus har varit frågor kring rekrytering. I arbetsgruppen har man sett över vad som krävs för att utveckla kompetensförsörjningen av socionomer. Lönesatsning för erfarna socionomer är ett resultat av denna grupps arbete. Det finns dock skäl att arbeta vidare i gruppen och ta fram ytterligare åtgärder.

Inom IFO Barn och familj i Borås finns även ett arbete kring systematisk kompetensförsörjning. Ett projekt pågår med att pröva andra yrkesroller inom IFO Barn och familj som komplement till socialsekreterarrollen.

Hans Abrahamsson
Områdeschef

2016-09-22

Dnr 2016/SDNN0138

Stadsdelsnämnden delar den bild som Stadsrevisionen rapport ger men ser också goda möjligheter att komma till rätta med skolplaceringsproblematiken i en kommande samlad grundskolenämnd. De fördröjningar av skolplacering som beskrivs bör kunna undvikas genom ett samlat beslutsmandat under en förvaltningschef.

Det kommer att bli nödvändigt att placera elever på andra skolor än de som ligger närmast vilket kommer att till viss del öka skolskjutskostnaderna och möjligen leda till ett antal överklaganden. Utbildningsdepartementet utreder fortfarande ett förslag till regeländring där kommuner bl.a. skulle ges möjlighet att utan möjlighet till överklagan placera just nyanlända elever på organisatoriskt lämplig skolenhet mot vårdnadshavarnas vilja. Detta skulle kunna underlätta placeringsprocessen men förslaget har fått en hel del kritik i remissinstanser då det sätter den kommunala likställighetsprincipen ur spel och DO har uttalat kritik och menar att det riskerar att öppna för etnisk diskriminering.

I rapporten framhålls också att genomsnittstiden i CFL:s förberedelseklasser ökat till ca sex månader och att detta främst beror den stora ökningen av elever. Detta är delvis sant men en del av ökningen beror också på att många elever numera saknar skolgång från hemlandet. De inledande planerna vid CFL:s bildande på att slussa ut eleverna efter 4-5 veckor byggde på att den tidens invandring som då övervägande var arbetskraftsinvandring.

Förberedelseklassorganisationen kommer inför läsåret 17/18 ses över då lagstiftningen sedan 160101 slår fast att förberedelseklass skall bedrivas så att eleven kan få delar av sin undervisning i vanlig klass i de ämnen som detta är möjligt så fort elevens svenskakunskaper möjliggör detta. För att detta skall fungera krävs förmodligen att ansvaret för att bedriva förberedelseklasser åter flyttas till rektorer på den ordinarie skolan.

Borås 2025 Ekologiskt perspektiv

Ärendet bedöms inte innebära några ekologiska konsekvenser för Borås.

Borås 2025 Ekonomiskt perspektiv

Ärendet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Borås Stad.

Hans Abrahamsson
Områdeschef

2016-09-22

Dnr 2016/SDNN0138

Borås 2025 Socialt perspektiv

Barn och unga

Barn och ungdomar påverkas av hur väl Borås Stad förmår att hantera flyktingmottagning och dess olika aspekter såsom att anordna bostäder, ordna en kvalitativ undervisning i förskola och skola samt andra sociala insatser.

Likabehandling

Jämställdhet, tillgänglighet och mångfald påverkas inte av ärendet.

Omvärldsperspektiv

Omvärldsperspektivet har till viss del beskrivits i revisionens rapport. Nämnden vill i sitt svar påpeka att samtliga Sveriges kommuner under 2015 utsattes för stora utmaningar

Facklig samverkan

Information vid FSG, Förvaltningens samverkansgrupp, 2016-09-19.

Remissinstans

Ärendet har inte skickats på remiss.

Reservation

Sverigedemokraterna reserverar sig till förmån för det alternativa beslutsförslaget (se bilaga 1).

STADSDELSNÄMNDEN NORR

Mats Tolfsson (S)
Ordförande

Anna Stenström
Tf Stadsdelschef

Alternativ beslutsförslag till ärende 2016/SDNN0138

Vi från Sverigedemokraterna anser svaret från stadsdelsnämnden är otillräckligt och har brister i flera delar. Vi anser därför att dessa delar ses över innan nämnden lämnar sitt svar.

Dessa brister har vi funnit.

Nämnden instämmer även med revisionen att det finns vissa riskområden som framöver behöver följas såsom bostadsförsörjningen, utbildningsfrågorna och personalförsörjningen.

Under det senaste året sett dessa problem så texten borde lyda:
Riskområden är många och vi har idag stora och allvarliga problem med att finna bostäder, utbildningsmöjligheter samt att lösa den personal som krävs för att tillgodose kraven som ställs på oss som kommun.

I flera delar utav svaret så återfinns benämningen flyktingbarn.

Då det inte finns några utförda ålderstester så är det felaktigt att benämna dem som barn, texten borde därför lyda:
Ensamkommande i obestämd ålder.

Det kommer att bli nödvändigt att placera elever på andra skolor än de som ligger närmast vilket kommer att till viss del öka skolskjutskostnaderna och möjligen leda till ett antal överklaganden.

*Hur kan nämnden svar isåfall bli: Ärendet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Borås. Texten borde givetvis lyda:
Ärendet har ekonomiska konsekvenser.*

Leif Häggblom
Sverigedemokraterna i Borås